

Connect Vloeiend lezen aan de hand van het Estafetteboekje

Wanneer er sprake is van een groep met veel leerlingen met leesproblemen en/of dyslexie kan worden gewerkt met een intensiveringsprogramma van de methode Estafette, volgens de richtlijnen van de methodiek 'Connect Vloeiend Lezen'. Geadviseerd wordt de beschrijving van deze methodiek door te lezen in het boek Dyslectische Kinderen Leren Lezen (Smits & Braams, 2007), of via www.masterplandyslexie.nl, zodat u goed geïnformeerd bent over de principes achter de methodiek.

De aanpak 'Connect Vloeiend Lezen met Estafette' is in principe voor de gemiddelde en zwakke lezers bedoeld. De ervaring leert echter dat sterke lezers ook een basisinstructie nodig hebben en dat zij delen mee kunnen doen, waarna zij verder kunnen als Estafetteloper. Wanneer u twijfelt of een leerling zelfstandig als Estafetteloper voldoende groei zal doormaken (groei in vaardigheidsscore op de DMT), is het verstandig deze leerlingen, in ieder geval voor een periode, mee te laten doen met deze groepsaanpak.

Instructie voorafgaand aan de allereerste les: Vloeiendheid

Bespreek met je leerlingen wat vloeiend betekent: vloeiend is niet snel, maar op toon. Je leest dan de leestekens, leest lange zinnen in zinsdelen en leest met intonatie. Zorg dat de leerlingen duidelijk hebben wat vloeiend betekent en doe het voor: lees een mop of kort verhaaltje drie keer voor: een keer heel mooi vloeiend, een keer heel hikkend en niet vloeiend en een keer daar tussenin. Horen de kinderen wat vloeiendheid is?

Nulmeting voorafgaand aan de allereerste les.

Neem een tekst op het niveau en maak daarvan een kopie. Verdeel het stuk tekst in zoveel delen als je kinderen hebt (10-15 regels per kind). Laat de kinderen om beurten een stukje lezen en maak een running record / leesanalyse. Maak aantekeningen over hoe het kind leest en zet een + voor iedere zin die in zijn geheel vloeiend gelezen is. Maak gebruik van het observatieblad vloeiendheid (zie bijlage)

Vorbereiding voor iedere les:

- Zoek het bijpassende connectrijtje bij het hoofdstuk op en zorg dat je deze op kaartjes hebt staan (of zorg voor voldoende lege kaartjes en bewaar de gemaakte kaartjes na de eerste keer voor de volgende jaren!)
- Zorg dat de schrijfbordjes klaarliggen met whiteboardstiften en doekjes voor de fase van het woorden schrijven
- Zorg dat de boekjes voor de kinderen klaarliggen

Tussen- en eindmeting na een aantal weken

Werkwijze als bij de nulmeting, vergelijk de resultaten. Hoeveel zinnen kan iedere leerling nu vloeiend lezen, gaat het kind al vooruit in de vloeiendheidsschaal?

Connect met Estafette

Vorbereiding

Bepaal welke les aan de orde is en zoek het bijbehorende hoofdstuk op in het Estafetteboekje. Schrijf de woorden van het connectrijtje naar aanleiding van dit hoofdstuk op kaartjes of zet ze op het digibord klaar.

Stap 1: voorlezen

De leerkracht leest de tekst (eerste halve bladzijde uit het boekje) vloeiend en met intonatie voor

Stap 2: koorlezen

De leerkracht en kinderen lezen de tekst simultaan (=koorlezen)

Stap 3: woorden schrijven

Maak gebruik van het connectrijtje dat bij het betreffende hoofdstuk hoort. Schrijf de woorden op losse kaartjes en zorg dat alle leerlingen een schrijfbordje voor zich hebben (bij het woorden schrijven maak je gebruik van de volgorde zoals aangegeven in het connectrijtje)

- Laat het woord zien, lees het voor en bespreek de moeilijkheid
- Laat het woord opschrijven op het schrijfbordje en direct controleren, daarna wegvegen
- Herhaal bovenstaande met alle woordjes

Stap 4: woorden lezen

Lees met de kinderen de woordjes als volgt: laat het kaartje zien, de kinderen lezen het voor zichzelf en steken hun vinger op als ze het woord gelezen hebben, als alle kinderen hun vinger opgestoken hebben mag 1 leerling het woord voorlezen. Hou hierbij de volgorde van het connectrijtje aan. Schud vervolgens de kaartjes en lees de woorden in koor nog een keer door elkaar (varianties: ieder kind leest het rijtje, om beurten een woord uit het rijtje en dan het rijtje meerdere keren lezen)

Stap 5: Duolezen

De kinderen lezen het tekstgedeelte dat gebruikt is bij voorlezen en koorlezen om in duo's te lezen: de een leest en de ander luistert naar of de geoefende woorden makkelijker gaan en of het vloeiend gaat. Daarna wisselen van rol

Stap 6: Fluisterlezen, stillezen of voorlezen

De rest van het hoofdstukje wordt fluisterlezen, stillezen of in duo's uitgelezen (om en om een zin of om en om een stukje)

In de rest van de week ...

... worden Vloeiend en Vlot geoefend in tweetallen met de zandloper

... worden flitsrijtjes behorend bij het hoofdstuk geoefend met behulp van de leerkrachtassistent van Estafette, of worden flitsrijtjes geoefend met behulp van <http://www.regenboog-gorinchem.nl/woordentrainer/>. Doe dat criteriumgestuurd dus eerst snelheid 1, dan 2 en dan 3, of juist faciliterend (dus de estafettelopers snelheid 3 en de anderen lezen mee, dan de gemiddelde groep plus estafettelopers snelheid 2, de anderen lezen mee, dan allemaal op snelheid 1, dan allemaal op snelheid 2 of 3 = turbolezen)

Kopieerblad vloeiendheidschaal

Vloeiendheidschaal

Naam Leerkracht _____

Datum _____

Naam Leerling _____

Leesboek _____

Bladzijden _____

De Vloeiendheidschaal wordt tijdens elke derde sessie ingevuld. Vul voor iedere leerling apart een beoordeling in. Baseer de beoordeling **enkel** op de observatie tijdens het Fluister lezen in fase 6. Per categorie **één** antwoordmogelijkheid aankruisen.

Klemtoon en Intonatie

- Monotoon; woord-voor-woord.
- Leest overwegend in groepjes van twee of drie woorden; leest alsof er geen leestekens staan.
- Redelijke beklemtoning en intonatie; soms onlogische pauzes.
- Goede beklemtoning en intonatie.

Ritme:

- Vele lange onderbrekingen; aarzelingen; haperingen; herhalingen; meerdere pogingen; spellend.
- Bij een aantal lastige stukken zijn er lange onderbrekingen, aarzelingen, etc.
- Af en toe een onderbreking door moeilijkheden met bepaalde woorden of zinsopbouw.
- Over het algemeen vloeiend met een aantal onderbrekingen, maar moeilijkheden worden snel opgelost, meestal door zelfcorrectie.

Tempo:

- Langzaam; moeizaam en worstelend.
- Wisselend leestempo.
- Overwegend goed leestempo.